

IKER
GAZTE
NAZIOARTEKO
IKERKETA EUSKARAZ

V. IKERGAZTE

NAZIOARTEKO IKERKETA EUSKARAZ

2023ko maiatzaren 17, 18 eta 19a
Donostia, Euskal Herria

ANTOLATZAILEA:
Udako Euskal Unibertsitatea (UEU)

Aitortu-PartekatuBerdin 3.0

GIZARTE ZIENTZIAK ETA ZUZENBIDEA

**Irakasleen hasierako
prestakuntza: non gaude eta nora
joan beharko genuke?**

Nerea Muguruza Azkarraga

227-234 or.

<https://dx.doi.org/10.26876/ikergazte.v.02.28>

ANTOLATZAILEA:

BABESLEAK:

LAGUNTZAILEAK:

Irakasleen hasierako prestakuntza: non gaude eta nora joan beharko genuke?

Nerea Muguruza Azkarraga
Hezkuntza Zientziak Saila UPV/EHU
nerea.muguruza@ehu.eus

Laburpena

Hezkuntza eta Lanbide Heziketako Ministerioak irakasle izateko ikasleen hasierako prestakuntza hobetzeko erreforma-proposamenak zabaldu zituen 2022ko urtarrilean. XXI. mendearen hasieratik zientziak hasierako prestakuntza berrikusteko beharra aldarrikatu du. Era berean, nazioartean zenbait herrialdek prestakuntza hobetzeko pausoa eman dute. Komunikazio honetan Espainiako egoera aztertu da, irakasleen hasierako prestakuntzaren ezaugarriak aztertu dira, nazioarteko erakundeen orientabideekin eta zientziak diogenarekin konparatuz. Ikusienez, prestakuntza 2007tik berdintsu mantendu da. Ondorioz, nazioartean nagusitzen den ikuspegiaren arabera, ez dago egungo irakaskuntza-errealitatearekin lerrotatuta eta ez da ebidentzietan oinarritzen.

Hitz gakoak: irakasleen hasierako prestakuntza; irakasle izateko ikaslea; hezkuntzaren aldaketa

Abstract

In January 2022, the Ministry of Education and Professional Training issued proposals for reforms to improve the initial training of female and male teachers. Since the beginning of the 21st century, science has proclaimed the need to review initial training. Similarly, several countries at the international level have taken the step of improving training. This communication analyses the situation in Spain, analysing the characteristics of the initial training of teachers, comparing it with the guidelines of international organizations and science. As we have seen, training has remained the same since 2007. Consequently, from an internationally dominant perspective, it is neither aligned with current educational reality nor based on evidence.

Keywords: Initial Teacher Education; Preservice Teacher; Educational Change

1. Sarrera eta motibazioa

XXI. mendearen hasieratik nazioarteko eta nazioz gaindiko erakundeek irakasleen hasierako prestakuntzaren inguruko orientabideak zabaldu dituzte (Eurydice, 2018; Eurydice, 2021; ¹OECD, 2022). Aldi berean, literaturan irakasleen hasierako prestakuntza berrikusteko eta aldatzeko kezka hedatu da (Flores, 2016; Flores, 2017; Korthagen, 2010; Manso eta Garrido-Martos, 2021; Manso et al., 2019; Musset, 2010; Vaillant eta Marcelo, 2021). Baina, xedea bera izan arren, ikuspegi desberdinetatik landu den gaia da. Horrela, zalantzan jarraitzen du irakasleen hasierako prestakuntzak zer izan behar duen kalitatezkoa eta egokia izateko.

Espanian, 2022ko urtarrilean, Hezkuntza eta Lanbide Heziketako Ministerioak irakasleen hasierako prestakuntza hobetzeko erreforma-proposamena zabaldu zuen (Ministerio de Educación y Formación Profesional, 2022). Dokumentu hau LOMLOE Hezkuntza Legean (Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre) jasotako zazpigarren xedapen gehigarrian oinarritzen da. Izan ere, xedapen horrek ezartzen du: “Gobernuak, autonomia-erkidegoei eta irakasleen ordezkariari kontsultatu ondoren, arau-proposamen bat aurkeztuko du, lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean; han arautuko dira, besteak beste, irakasleen hasierako eta etengabeko prestakuntza eta irakasle-eginkizunean hasteari eta irakasleen lanbide-garapenari buruzko alderdiak” (72 orr.).

²Irakasleen hasierako prestakuntzak bi fase biltzen ditu: irakasle izateko ikasleen prestakuntza eta irakasle hasiberrien prestakuntza. Komunikazio honetan arreta lehenengo jasean jarriko da; hots ikasleak titulazioan sartzeko hautagai direnetik irakasle ziurtagiria lortu bitarteko tartean. Bigarren faseari ere heldu behar zaio, baina sakonki aztertu behar den gaia da (Oiarzun, 2021). Ikerketa honen helburua Espainiako irakasleen hasierako prestakuntza (hemendik aurrera IHP) sistemara hurbilketa bat egitea da. Horrela, non gauden, eta, nora eta nola joan beharko genukeen, ulertzeko. Horretarako, alde batetik, Espainiako IHP sistemaren ezaugarriak zeintzuk diren

¹OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) / Ekonomia, Lankidetzeta eta Garapenerako Antolakundea.

²OECD eta Europar Batasuneko txostenetan, Initial Teacher Education (ITE) eta Formación inicial docente terminoak erabiltzen dira. Zientzian, aldiz, Preservice Teacher Education. Komunikazio honetan, irakasleen hasierako prestakuntza (IHP) terminoa erabiliko da eta irakasle izateko ikasleen prestakuntzari dagokio.

identifikatu ahal izateko, arautzen duten dokumentu ofizialak aztertuko dira. Bestetik, nazioarteko erakundeen orientabideak eta zientziak dioena jaso egingo da, Espainiako eredia non kokatzen den ulertzeko eta erreformarako bideak zeintzuk izan daitezkeen irudikatzen.

Komunikazio honetan egiten den hurbilketa ikerketa handiago baten lehenengo urratsa da. Izan ere, Espainiako legeria eta nazioarteko erakundeak dira EAEko IHP sistema baldintzatzen dutenak. Ikerketaren helburu nagusia EAEko irakasleen hasierako prestakuntza eredia hobetzeko, gure errealitatekin bat egiten duen eta oinarri zientifiko sendoa duen proposamena egitea da.

2. Arloko egoera eta ikerketaren helburuak

Atal honetan nazioarteko eta nazioz gaindiko erakundeek, eta zientziak, IHPri buruz esaten dutena azalduko da. Hori abiapuntutzat hartuz, komunikazio honen helburuak planteatuko dira.

2.1 Irakasleen hasierako prestakuntza nazioarteko eta nazioz gaindiko orientabideetan

Gaur egun, Europan zehar irakasle lanbidearen krisi egoera sumatzen da eta herrialdeek hainbat erronkari aurre egin behar diete. Ekonomia, Lankidetzeta eta Garapenerako Antolakundeko (hemendik aurrera OECD) herrialde askok zailtasunak dituzte talentua duten irakasleak ordezkatzeko. Aldi berean, irakasleen eskaintza eta eskariaren arteko desoreka ematen da (Eurydice, 2018; OECD, 2022). Ondorioz, herrialdeek erronka hauei aurre egiteko politikak sustatu behar dituzte (Eurydice, 2021).

Edozein herrialdeetako hezkuntza-politika nazioarteko eta nazioz gaindiko erakundeetatik datozen orientabideetan oinarritzen da. Irakaskuntza politikari dagokionez, ibilbidea zehazten duten erakundeak OECD eta Europar Batasuna dira. Bi erakundeen diskurtsoetan, IHP irakasleen etengabeko garapen profesionalaren abiapuntua dela defendatzen da. Izan ere, prestakuntza fasearen ezaugarriak eta egitura, giltzarri dira irakasleen kalitatea eta kantitatea zehazteko (Musset, 2010). Hau da, irakasle bihurtuko diren ikasleak hautatzeko moduak eta prestakuntza ereduak irakasle kualifikatuen eskaintzan eragina du; bai kantitatean, baita kalitatean ere (OECD, 2022).

Hautaketa sistemari dagokionez, herrialdeen bi bostenetako unibertsitate-erakundeetan *numerus clausus* dago. Hau da, Haur Hezkuntzako, Lehen Hezkuntzako eta Bigarren Hezkuntzako titulazioetan sartzeko plaza kopurua mugatua dago. Gailentzen den hautaketa irizpidea, oro har, unibertsitate sarbiderako hautaprobei batez besteko nota da. Hala ere, zenbait herrialdeetan (Australian, Finlandian, Japonen edo Korean, adibidez) sarbiderako beste irizpide batzuk erabiltzen dituzte, hala nola elkarrizketa, hautagaien lan karpeta, gai espezifikoetako kalifikazioak edo gaitasun probak.

IHP-eko titulazioen **edukia** aztertzean, herrialdez herrialde aldatu egiten dira curriculumaren xehetasunak. Hala ere, IHPn hiru eduki handi identifikatzen dira: diziplinazkoa/didaktikoa, psikopedagogikoa eta praktikoa. Hiru eduki hauen antolaketatik eta integrazioetik, hasierako prestakuntza eredu hauek sortzen dira (Eurydice, 2018; Eurydice, 2021; Musset, 2010; OECD, 2022):

- a) Eredu konkurrentea edo bateratua: formakuntza pedagogikoa eta praktikoa, diziplinazko irakasgai akademikoekin batera ematen da. Herrialde gehienetan Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako IHP eredu konkurrentearen arabera antolatzen da.
- b) Eredu kontsekutiboa edo ondoz ondokoa: formakuntza pedagogikoa eta praktikoa diziplinazko irakasgai akademikoen ostean ematen da. Irakasleak diziplina espezifiko batean hezten dira lehenik, eta prestakuntza pedagogikoa jasotzen dute gero. Herrialde gehienetan Bigarren Hezkuntzako goi mailako IHP eredu kontsekutiboaren arabera antolatzen da.

Ia herrialde guztietan irakaskuntzarekin eta pedagogiarekin lotura estua duten ikasketak eta irakasle praktikak hasierako hezkuntza programen nahitaezko elementuak dira. Herrialde

batzuetan, halaber, ikerketa-trebetasunak, zientzia kognitiboetako edukiak, jokabide- eta gizarte-zientziak eta haurren garapeneko ezagutzak ere garatzen dira (Eurydice, 2018; OECD, 2022).

Irakasle ziurtagiria lortzeko herrialdeen artean gailentzen den irizpidea titulu akademikoa lortzea da. Hau da, prestakuntza akademikoa gainditzearekin batera irakaskuntzan lan egiteko ziurtagiria eskuratzen da. Beste herrialde batzuetan, aldiz, irizpide zorrotzagoak ezartzen dituzte; besteak beste, irakaskuntzarako agiria edo lizentzia eskuratzea (titulu akademikoez gain), azterketak gainditzea eta/edo indukzioa arrakastaz amaitzea (Eurydice, 2018; OECD, 2022).

OECDren barruan IHPn ardaztutako azterlana egin da, Initial Teacher Preparation Study izenekoa. Azterketa honetan erronkak, indarguneak eta berrikuntzak identifikatzeko, zazpi herrialdeetako Australia, Japonia, Korea, Herbehereak, Norvegia, Estatu Batuak eta Gales (Erresuma Batua)- politikak aztertu ziren. Bildutako datuak 2019an, *A Flying Start: Improving Initial Teacher Preparation Systems* txostenean, aurkeztu ziren. Txostenak IHP-ko funtsezko ezaugarrien ikuspegi bat eskaintzen du. Oro har, nazioarteko ebidentzietan eta diagnostikoen azterketan oinarrituz, IHP diseinatzeko eta mantentzeko erronkak, estrategia-proposamenak, berrikuntzak eta praktika arrakastatsuak azaltzen dira. Txostenean aitortzen den bezala, herrialde askoren hutsune eta, aldi berean, erronka nagusietako bat IHP hobetzeko ebidentziak sortzea eta erabiltzea da.

2.2 Aldaketarako beharra

Aurreko puntuan nazioarteko eta nazioz gaindiko erakundeetan IHPren inguruan zer esaten den azaldu da: alde batetik, erakunde hauek prestakuntza fase hau nola ulertzen duten eta, bestetik, zabaltzen dituzten orientabideak eta herrialdeetako tendentziak zeintzuk diren. Jarraian literaturak eskaintzen duen perspektiba azalduko da.

Literaturan bateratasuna dago baieztapen honekin: irakasleen hasierako prestakuntza funtsezko elementua da irakasleen kalitatezko garapen profesionala eraikitzeko (Flores, 2016; Flores, 2017; Korthagen, 2010; Manso eta Garrido-Martos, 2021; Manso et al., 2019; Musset, 2010; Vaillant eta Marcelo; 2021). Hala ere, ikuspegi desberdinetatik aztertzen den gaia da; osatu behar duten edukien inguruan eta hura egituratzeko moduan desadostasun handiak daude (Flores, 2016). IHPn urteetan eztabaidatu den gaia teoria eta praktika integratzeko modua izan da. Bien arteko banaketa ondo dokumentatuta dago nazioarteko literaturan (Korthagen, 2010). Korthagenek arazo iraunkor bezala aztertzen du eta arrazoi hauek identifikatzen ditu: eskoletan dauden patroien sozializazio-prozesua, irakaskuntzaren konplexutasuna, IHP programen izaera, balioesten diren ezagutza motak eta ikuspegi tekniko-arrazional baten barruan dimentsio afektiboa alde batera uztea.

Manso eta Garridoren (2021) ustez, premiazkoa da hasierako prestakuntza hezkuntza errealitatearekin gehiago lotzea eta, beraz, fase horren dimentsio praktikoa handitzea eta hobetzea. Hala ere, ez dago unibertsitate-aldia baino une hoberik oinarri kontzeptualetan sakontzeko. Oinarri kontzeptual horiek, ondoren, euskarri sendoa emango baitiete irakaskuntzako jardunei eta praktikei. Lehenengo fase honetan, formakuntzan dagoen irakaslea irakaskuntza lana behar bezala betetzeko ezagutzak, trebetasunak eta jarrerak bereganatzen hasten da (Manso et al., 2019). Hasierako prestakuntza funtsezkoa da lanbide nortasuna prestatzeko. Horregatik, funtsezkoa da teoria eta praktika behar bezala integratzea, baita diziplina-, didaktika- eta psikopedagogia-edukiak ere (Manso eta Garrido-Martos, 2021).

Vaillant eta Marceloren (2021) proposamenean ere praktikei espazio handiagoa ematea eta diziplinarteko ikuspegi batetik egituratzea aipatzen dute. Horrez gain, irakaskuntzaren alderdi emozionala kontuan hartzea aldarrikatzen dute. Irakasleen sinesmenei eta pentsamenduei buruzko hausnarketari espazioa ematea proposatzen dute.

Floresek (2017) aitortzen duen bezala, testuinguru askotan, irakasleen hezkuntza curriculumak nahiko ikuspegi murriztua izan du, eta honek bat egiten du eskola curriculumaren ikuspegi murrizta adierazten duten politikekin. Horregatik, beste bi aspektu hauek gehitzen

ditu: irakasle nortasunaren garapena eta ikerketa curriculumean txertatzearen premia. Ikerketaren dimentsioa modu esplizituan eta egokian sartu behar da; hots irakasle izateko ikasleei ikerketa metodoetan trebatzeko eta esperientzia pedagogikoetan ikasteko aukera eskaini behar zaie (Flores, 2016). Izan ere, hezkuntza-ikerketa irakaskuntzaren profesionaltasunaren bizkarrezurra da eta etorkizuneko aldaketei aurre egiteko beharrezkoa den prestakuntza eskaintzen du. Beraz, helburua irakasle izateko ikasleen profesionalizazioa bermatzea da (Misad et al., 2022).

IHPren informazio iturriak hauek dira: nazioarteko erakundeen orientabideak eta literaturaren ebidentziak. Alde batetik, Europar Batasunaren eta OECDren txostenetan jasotzen diren orientabideak orokorrak dira; herrialdeetako tendentziak eta konparaketak jasotzen dituzte, baina xedea ez da azterketa kritiko eta sakon bat egitea. Haien helburu nagusia informazio orokorra eskaintzea da. Bestetik, zientzian autoreak kritikoak dira IHP ereduarekin eta bat egiten dute ez dela nahikoa aldaketak egitearekin. Haien ustez, premiazkoa da eraldaketa sakon bat egitea, irakaskuntzako prestakuntza-eredu orokor bat modu sistematikoan eraikitzeko eta tokian tokiko errealitatera egokitzeko. Hala ere, gaiaren inguruko ikuspegi desberdinak daude eta argitasun falta dago autoreen artean.

Egoera konplexua da eta bi informazio iturrien arteko integrazioa gauzatzea zaila izan daiteke, baina *A Flying Start: Improving Initial Teacher Preparation Systems* jarraibide izan daiteke herrialdeek aldaketarako lehenengo urratsa emateko. Lehenik, arazoa ondo definitu behar da eta herrialde bakoitzak bere egoeraren diagnostikoa egin behar du. Horrela, bide berriak definitu ahal izateko eta ebidentzietan oinarritutako erabakiak hartu ahal izateko.

2.3 Ikerketaren helburua

Egoeraren azterketa egin eta gero, ikerketa honek bi helburu ditu: alde batetik, Espainiako IHP arautzen duten dokumentu ofizialak aztertzea eta IHP sistemaren ezaugarri orokorrak identifikatzea, eta, bestetik, nazioarteko txostenetan jasotzen diren tendentziak eta literaturak dioena kontuan hartuz, Espainiako eredia non kokatzen den ulertzea eta erreformarako bideak zeintzuk izan daitezkeen proposatzea.

3. Ikerketaren muina

3.1 Metodologia

Metodologiari dagokionez, ikerketa honetan azterketa kualitatibo eta interpretatiboa egin da, honako prozedura hau jarraituz: a) Espainiako IHPrako sarbidea eta titulazioak arautzen dituzten dokumentu ofizialak identifikatu; b) dokumentu ofizialetan eta *Teacher Pathway Model* ereduaren (OECD, 2019) oinarrituz, Espainiako IHP ereduaren ezaugarriak identifikatu eta aztertu; c) nazioarteko erakundeetako orientabideak eta literaturan nagusitzen diren ebidentziak kontuan hartuz, Espainiako IHP ereduaren hutsuneak identifikatu, erreformarako bideak zeintzuk diren ulertu ahal izateko.

3.2 Emaitzak

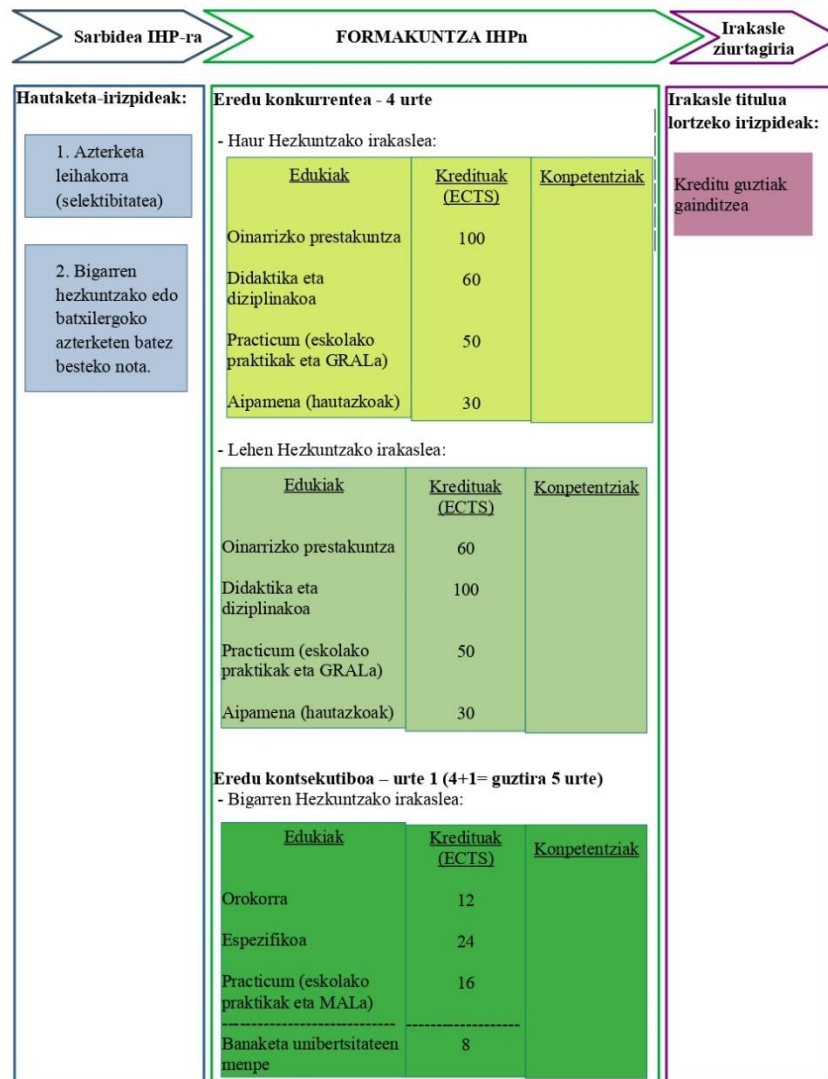
Lehenik, Espainiako IHP arautzen duten lau dokumentu identifikatu dira (ikusi 1. taula). Espainian gaur egun ez dago IHPren inguruko ikerketak, proposamenak edo gomendioak jasotzen dituen txostenik.

1. taula. Azterketarako erabilitako dokumentuak: Espainiako irakasle izateko ikasleen prestakuntza arautzen duten dokumentu ofizialak.

Irakasleen hasierako prestakuntza (IHP) arautzen duten dokumentu ofizialak	
IHPrako sarbidea	Real Decreto 412/2014, de 6 de junio, por el que se establece la normativa básica de los procedimientos de admisión a las enseñanzas universitarias oficiales de Grado.
Haur Hezkuntzako irakasle titulua	Orden ECI/3854/2007, de 27 de diciembre, por la que se establecen los requisitos para la verificación de los títulos universitarios oficiales que habiliten para el ejercicio de la profesión de Maestro en Educación Infantil.

Lehen Hezkuntzako irakasle titulua	Orden ECI/3857/2007, de 27 de diciembre, por la que se establecen los requisitos para la verificación de los títulos universitarios oficiales que habiliten para el ejercicio de la profesión de Maestro en Educación Primaria.
Bigarren Hezkuntzako irakasle titulua	Orden ECI/3858/2007, de 27 de diciembre, por la que se establecen los requisitos para la verificación de los títulos universitarios oficiales que habiliten para el ejercicio de las profesiones de Profesor de Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato, Formación Profesional y Enseñanzas de Idiomas.

Dokumentu ofizialetan oinarrituta, Espainiako IHP sistemaren ezaugarriak hauek dira (ikusi 1. irudia).

Iturria 1: Elaborazio propioa, Teacher Education Pathway Model-en (OECD, 2019) oinarrituta.

IHPrako sarbidea 412/2014 Errege Dekretuak (Real Decreto 412/2014) zehazten du eta unibertsitate-ikasketa ofizial guztietarako berdina da. Dekretu honek zehazten duen bezala, sarbiderako hautaketa-irizpidea puntuazio bat da; selektibitatean ateratako eta Batxilergoan edo Bigarren Hezkuntzan lortutako notaren batez bestekoa. Hori horrela, irakasle izango diren ikasleen hasierako hautaketa ez da irakaskuntzarekin lotutako irizpide zehatzetan oinarritzen.

Irakasleen unibertsitateko prestakuntza, Hezkuntza eta Zientziaministerioak xedatzen dituen ECI Aginduen (Órden ECI/3854/2007; Órden ECI/3857/2007; Órden ECI/38548/2007) arabera da. ECI Aginduetan unibertsitate titulu bakoitzerako curriculumaren edukia, kredituen banaketa eta garatu beharreko konpetentziak jasotzen dira.

Espanian bi prestakuntza eredu daude: eredu konkurrentea Haur eta Lehen Hezkuntzako irakasle tituluertarako eta eredu kontsekutiboa Bigarren Hezkuntzako irakasle titulurako. 1. irudian ikusi daitekeen bezala, hiru titulazioak modu berean antolatzen dira: landu beharreko edukiak (curriculum), modulu bakoitzari esleitzen zaion ordu kopurua (Europako kredituak) eta garatu beharreko kompetentziak. Irakasle tituluaren arabera, eduki bakoitzari egokitzen zaion kreditu kopurua eta garatu beharreko kompetentziak desberdinak dira. Alde batetik, Haur eta Lehen Hezkuntza hezkuntza programen iraupena 4 urtekoa da eta curriculumaren edukiak nahiko antzekoak dira. Desberdintasuna didaktika/diziplinari eta oinarrizko prestakuntzari (ezagutza psikopedagogikoa, familia, eskola..) esleitzen zaion kreditu kopurua da. Lehen Hezkuntzako graduan didaktika/diziplinazko edukiek kreditu guztien ia erdia (100 ECTS) osatzen dute, Haur Hezkuntzako graduan (60 ECTS) baino gehiago. Oinarrizko prestakuntzarekin alderantzikoa geratzen da, Haur Hezkuntzak (100 ECTS) Lehen Hezkuntzak (60 ECTS) baino prestakuntza ordu gehiago ditu. Bigarren Hezkuntzako irakasle izateko masterrari dagokionez, urte bateko iraupena dauka. Prestakuntzaren ia heren bat eskolako Practicum moduluari eskaintzen zaio eta geratzen diren prestakuntza orduetan, irakaskuntzarekin lotutako ezagutza teorikoak lantzen dira (espezialitate bakoitzerako desberdinak). Orokorrean, hiru titulazioak didaktikan eta kompetentzietan oinarritutako IHP ereduak direla esan daiteke. Alde batetik, hiruretan prestakuntzaren kreditu kopuru handi bat diziplina eta didaktika edukiak lantzerantz bideratuta dago. Bestetik, titulazioen helburua eta prestakuntzaadierazleak garatu beharreko kompetentziak dira. Beraz, espazio gutxi eskaintzen zaie ikerketetan aipatzen diren aspektuei, hala nola irakasleen identitate profesionalari, aspektu sozio-emozional eta afektiboari edo ikerketari.

Azkenik, irakasle ziurtagiria lortzeko irizpide bakarra hezkuntza programaren kreditu guztiak gainditzea da. Ez dago irakasle titulua eskuratzeko eta kalitatea bermatzeko bestelako baldintzarik.

4. Eztabaida

Espaniako gobernuak irakaskuntza berregituratzeko erreforma-proposamenak egin zituen. Bertan, beste askoren artean, IHP berregituratzeko asmoa adierazi zuen. Hori dela eta, lan honetan Espainiako gaur egungo egoera ezagutzeko hurbilketa bat egin da, nazioarteko diskurtsoetan esaten dena eta zientziak nabarmentzen duena kontuan hartuz. Jarraian eztabaidarako gaiak azaltzen dira.

Irakasleen hasierako prestakuntza berrikusteko eta berregituratzeko beharra argia da. 16 urte pasatu dira Espainiako Haur, Lehen eta Bigarren Hezkuntzako irakasle izateko titulazioak arautu zirenetik. Curriculumaren edukiek eta bakoitzari dagokion kreditu kopuruek momentuko nazioarteko gomendioekin bat egiten zuten. Horregatik, Espainiako ereduak, oro har, didaktika eta diziplinako edukietan eta kompetentzietan oinarritzen da. Hortaz, irakasle ereduak eta irakasleen prestakuntza horretara bideratutako dago. Baina prestakuntza hori ez da nahikoa gaur egungo eskakizunei eta errealitateari erantzuteko. 16 urte eta gero, irakaslearen rola eta hari lotutako zereginak, oso desberdinak dira gaur egun dagoen irakasle profilararekin. Gizartearen eta, beraz, hezkuntzaren errealitatea erabat aldatu da. Irakasleek testuinguru anitzetan lan egin behar dute; testuinguruak, erronkak, beharrak... desberdinak dira. Beraz, zalantzarik horrenbeste urte pasatu eta gero gaur egungo errealiterako kalitatezko IHP ereduak izatea.

Horrez gain, ez dago IHP-ko sarbidea eta irakasle ziurtagiria lortzea zehazten duen bestelako araurik. Hau da, irakasle izateko hautagaiak hautaprobetako batez besteko notaren arabera aukeratzen dira eta irakasle ziurtagiria lortzeko baldintza bakarra kreditu guztiak gainditzea da. Zenbait herrialdeetan, aldiz, bestelako irizpideak aplikatzen dira hautagairik onenak lortzeko helburuarekin. Helburua prestakuntzaren bi momentu hauek, sarrera eta irteera, irakaslerik onenak identifikatzeko tresnak izatea da.

Beste herrialde batzuekin eta ikerketen diskurtsoarekin konparatuta, Espainiako ereduak urrun geratzen da. Agerikoa da Espainian, urteetan zehar mantendu den hutsunea: ez dago ebidentzian funtsatutako eta gure testuingurura egokitutako IHP sistema bat eraikitze asmoa. Irakaskuntza politiketan ez da martxan jarri gai hau jorratzen duen ikerketa lerro, txosten edo erakunde ofizialik. Horregatik, planteatutako diren erreformak osatugabeak izango dira.

5. Etorkizunerako planteatzen den norabidea

Ikerketa-lan honetan aztertu nahi den nazioarteko eta Espainiako errealitatera hurbilketa bat egin da, gerora EAEko irakasleen hasierako prestakuntzarako erreforma-proposamena egiteko helburuarekin. Irakasleen hasierako prestakuntza irakasleen etengabeko prestakuntzaren kalitatea ziurtatzeko klabea da. Irakasleen hasierako prestakuntzaren xedea irakasleei kalitatezko sustrai sendoak ematea da, gerora, irakasle bakoitzak, bere errealitatearen beharretara, gaitasunak, estrategiak, ezagutzak... loratu ahal izateko. Horregatik, erabakiak ondo funtsatuta, ebidentzietan oinarrituta eta errealitatearekin lerrotatuta hartu behar dira. Nazioarteko erakundeen orientabideak baliagarriak izan daitezke beste herrialdeen egoera ezagutzeko, baina edozein erabakiren oinarria zientzia izan behar du. Irakasleak profesionalak dira; hots erantzukizun handia dute gizartearen orainarekiko eta etorkizunarekiko. Horregatik, jasotzen duten prestakuntza mailak gizarteak exijitzen diotzarekin bat etorri behar du. Hortaz, bada garaia irakaskuntzaz arduratzeko eta kalitatezko erabakiak hartzeko.

6. Erreferentziak

- European Commission/EACEA/Eurydice. (2018). *Teaching careers in Europe. Access, progression and support. Eurydice Report*. Publications Office of the European Union.
<https://data.europa.eu/doi/10.2797/309510>
- European Commission/EACEA/Eurydice. (2021). *Teachers in Europe: Careers, Development and Well-being. Eurydice report*. Publications Office of the European Union.
<https://data.europa.eu/doi/10.2797/997402>
- Flores, M.A. (2016). Teacher Education Curriculum. In J. Loughran & M. Hamilton (Ed.), *International Handbook of Teacher Education* (or. 187-230). Springer. https://doi.org/10.1007/978-981-10-0366-0_5
- Flores, M.A. (2017). Practice, theory and research in initial teacher education: international perspectives. *European Journal of Teacher Education*, 40(3), 287-290.
<https://doi.org/10.1080/02619768.2017.1331518>
- Korthagen, F.A.J. (2010). How teacher education can make a difference. *Journal of Education for Teaching*, 36(4), 407-423. <https://doi.org/10.1080/02607476.2010.513854>
- Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación (LOMLOE). *Boletín Oficial del Estado*, 340, de 30 de diciembre de 2020. <https://www.boe.es/eli/es/lo/2020/12/29/3>
- Manso, J., & Garrido-Martos, R. (2021). Formación inicial y acceso a la profesión: qué demandan los docentes. *Revista de Educación*, 393, 293-319.
<https://recyt.fecyt.es/index.php/Redu/article/view/89854>
- Manso, J., Matarranz, M., & Valle, J. (2019). Estudio supranacional y comparado de la formación inicial del profesorado en la Unión Europea. *Profesorado. Revista de Currículum y Formación de Profesorado*, 23(3), 15-33. <https://doi.org/10.30827/profesorado.v23i3.9697>
- Ministerio de Educación y Formación Profesional. (2022). *Documento para debate: 24 propuestas de reforma para la mejora de la profesión docente, enero 2022*.
<https://educagob.educacionyfp.gob.es/comunidad-educativa/profesorado/propuesta-reforma.html>
- Misad, R., Misad, K., & Dávila, O. (2022). Desarrollo de la profesionalidad docente: una revisión de la producción académica. *Gestionar: Revista de empresa y gobierno*, 2(2), 57-73.
<https://doi.org/10.35622/j.rg.2022.02.004>
- Musset, P. (2010). *Initial teacher education and continuing training policies in a comparative perspective: Current practices in OECD countries and a literature review on potential effects*. OECD Education Working Papers, OECD Publishing. https://read.oecd-ilibrary.org/education/initial-teacher-education-and-continuing-training-policies-in-a-comparative-perspective_5kmbphh7s47h-en#page1
- OECD. (2019). *A Flying Start: Improving Initial Teacher Preparation Systems*. OECD iLibrary.
<https://www.oecd-ilibrary.org/sites/cf74e549-en/index.html?itemId=/content/publication/cf74e549-en>

- OECD. (2022). *Education at a Glance 2022: OECD indicators*. OECD iLibrary. <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/3197152b-en/index.html?itemId=/content/publication/3197152b-en>
- Oiartzun, M. (2021). Irakaskuntza publikorako sarbidearen azterketa: Europako irakasle- gaitasunak oinarri. In O. Arbelaitz, A. Latatu, MJ. Omaetxebarria, B. Urgell (Ed.), *IV. Ikergazte. Nazioarteko ikerketa euskaraz. Kongresuko artikulu bilduma. Gizarte Zientziak eta Zuzenbidea* (or. 103-109). Udako Euskal Unibertsitatearen argitaletxea. <https://dx.doi.org/10.26876/ikergazte.iv.02.13>
- Orden ECI/3854/2007, de 27 de diciembre, por la que se establecen los requisitos para la verificación de los títulos universitarios oficiales que habiliten para el ejercicio de la profesión de Maestro en Educación Infantil. *Boletín Oficial del Estado*, 312, de 29 de diciembre de 2007. <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2007-22446>
- Orden ECI/3857/2007, de 27 de diciembre, por la que se establecen los requisitos para la verificación de los títulos universitarios oficiales que habiliten para el ejercicio de la profesión de Maestro en Educación Primaria. *Boletín Oficial del Estado*, 312, de 29 de diciembre de 2007. https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2007-22449
- Orden ECI/3858/2007, de 27 de diciembre, por la que se establecen los requisitos para la verificación de los títulos universitarios oficiales que habiliten para el ejercicio de las profesiones de Profesor de Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato, Formación Profesional y Enseñanzas de Idiomas. *Boletín Oficial del Estado*, 312, de 29 de diciembre de 2007. https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2007-22450
- Real Decreto 412/2014, de 6 de junio, por el que se establece la normativa básica de los procedimientos de admisión a las enseñanzas universitarias oficiales de Grado. *Boletín Oficial del Estado*, 138, 6 de junio de 2014. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-6008>
- Vaillant, D. & Marcelo, C. (2021). Formación inicial del profesorado: Modelo actual y llaves para el cambio. *REICE. Revista Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación*, 19(4),55-69. https://revistas.uam.es/reice/article/view/reice2021_19_4_003

7. Eskerrak eta oharrak

Komunikazio honen egilea Investigo Programaren bitartez kontratatuta dago. Investigo Programa honen helburua da enplegu eskatzaile diren gazteak kontratatzeagatik Investigo Programaren diru laguntzak ematea, Suspertze, Eraldatze eta Erresilientzia Planaren (Europar Batasunak- NextGeneration EUk finantzatuta) esparruan, Programaren onuradun diren erakunde eta zentroeneskumenekoak diren ikerketa eta berrikuntzako funtzio, zeregin eta ekimenak garatu eta gauzatzeko. UPV/EHUko ikertzaileak prestatzeko bi urteko kontratua du eta IkasGaraia taldeko doktoregia da.

Ikerketa-lan hau tesi lanaren hasieran kokatuta dago. Helburu nagusia EAEn indarrean dagoen irakasleen hasierako prestakuntza eredia ordezkatzeko, oinarri zientifiko sendoa duen proposamena egitea da. Horretarako, komunikazio honetan Espainiako errealitatea eta egoera zein den ezagutzeko hurbilketa bat egin da. Tesia Idoia Fernandez Fernandez zuzendaritzapean egitean ari da.

Komunikazio hau Unibertsitateen Ministerioak Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako titulazioak eguneratzeko Agindu Proiektuak argitaratu aurretik idatzi nuen. Lege marko berria martxan dago eta IHP sistemaren ezaugarriak aldatuko dira. Nire ikerketan aurrera egin dut, marko berria kontuan hartuz eta piztu den erreformarako eztabaida jarraituz.